

ustavil Stanku in Jerneju, čez kakšnih dvajset minut pa še Bojanu in meni. Odpeljal naju je do vrha prelaza, od koder je na Javornik še sedem kilometrov.

Na Javornik je pot veliko boljša kot so bile naše dosedanje planinske poti, pa čeprav smo prav tako hodili po cesti, na kateri vsaj asfalta ni bilo. Pot je ponekod precej strma in na ključnih mestih predvsem pre malo označena, saj je na cesti vsakih sto metrov kakšen odcep, cesta pa je povsod enaka in ni mogoče ugotoviti, katera je glavna in katere stranska. Po poldrugi uri hoje smo le prispeli na Javornik (1240 m), kjer je tedaj močno pihalo. Zato smo se zatekli v kočo, kjer smo se okrepčali s čajem. Nekoliko smo še počivali na soncu, ker je veter ponehal, nato pa odšli proti Abramcu, proti jugu. Pot nas je sprva vodila po gozdu za kočo, po nekaj minutah hoje pa smo spet prišli na cesto - in nadaljevala se je stara pesem pešačenja po zaprašenih cestah. Tam nismo srečali skoraj nikogar, samo nekaj sprehajalcev, nekaj kolezarjev in nekaj motoristov, pa nekaj avtomobilov, ki so nas sproti spreminjali v mlinarje, ko so zdrveli mimo.

Do Abrama smo potrebovali kakšnih pet ur hoje. Tam smo se okrepčali in mimogrede vrgli še karte. Na Nanos ta dan tako in tako nismo nameravali iti, čeprav bi glede na dokaj zgodnjo uro še zmogli. Le nekoliko smo se razgledali naokrog po naravi in že ob devetih zvečer legli k počitku.

NANOS

Naslednje jutro smo zgodaj vstali in najprej vrgli pogled s senika: tam zgoraj je bilo vreme čisto in je že sijalo sonce, v dolini pa je bilo morje

KAR JE PREVEČ, JE PA VENDARLE PREVEČ

TRIJE VRŠCI NA MAH

BRANKO VRHOVEC

Ležim v mehki, sveže postlani postelji udobnega planinskega doma, vendar mi telo ne da spati. V nogah čutim živ ogenj, ki reže v sleherno mišico, vse noge so ena sama jedka bolečina, ki trga, kljuje, ne dá spati. Nekje iz spodnjih prostorov doma vejejo pritajeni človeški glasovi. Oskrbnik in njegova žena razpravljata kdove o čem pozno v noč.

Še sam ne vem, kako sem prišel do kočice. Bila je že trda tema, ko sem tipal proti njej skozi zlovesče drevesne prikazni, ki so se plazile po strmih pobočjih, iznad katerih se je bočila mogočna gora. Stol. V petah je skelelo in orjaška, prav nič planinska potovalka, ki mi je bingljala prek pleč, je bila že vsa mokra od znoja. Kot v

megle. Prav na hitro smo pospravili stvari in prav na hitro odšli proti svojemu zadnjemu višjemu cilju na tej poti, proti Nanosu; tam bomo imeli dovolj časa počivati. Hoja je bila zelo prijetna po suhi in le ponekod rahlo rosnih gorski travi. Pot se vije levo in desno od kolovoza, pa po travi in spet malo po kolovozu. Po približno eni uri smo na levi strani že zagledali Nanos. Spustili smo se v globel in srečali dva planinca, ki sta nam povedala, da je še približno pol ure do vrha in da je tam zgoraj prava invazija Štajercev. Temu podatku se niti nismo preveč čudili: na koncu koncev srečaš Štajerce vsepovsod po naših hribih.

Po dobri uri hoje smo res prišli na vrh, ki se je že dodobra zbudil v sončnih žarkih. Tam zgoraj smo se zadržali dobro uro, saj se nam ni nikamor mudilo.

Potem smo se po hudi strmini, ki je kar neprijetna za kolena, spustili v Razdrto, od tod pa smo v Postojno spet poskušali ustaviti kakšen avto, da nam ne bi bilo treba hoditi po cesti. Debeli dve uri smo sedeli ob cesti in glasno premišljevali: ta čas bi v Postojno prišli že peš.

Pa smo se tja vendarle pripeljali in iz Postojne odšli do Predjamskega gradu, ki smo si ga do dobra ogledali. Tam pa že nismo bili več odvisni od dobre volje šoferjev, saj smo tam imeli svojo »katrco«, renault 4, s katerim smo se odpeljali proti Trojici. Velik del te poti nam je pomagal premagati avto, saj smo na vrh hodili le kakšno uro.

Tam se je naše gorsko popotovanje končalo. Oddrveli smo proti domu pod Bočem in Štajerskem. Tura nam bo še dolgo ostala v zelo prijetnem spominu. Zanj smo potrebovali tri dni dokaj zmerne hoje.

sanjah sem drsel po strmini, se spotikal ob kamenje, hlastal za ruševjem, se opotekal okrog skalnih škrb in - samo navzdol, navzdol, da me ne prehitijo noč in da zložim svoje utrujene kosti v posteljo, naj bo že kakršnakoli. Za mano je ostajal ne samo ponosni očak Stol, ampak tudi njegova sestra Begunjščica, zraven pa še zelena gozdnata Dobrča, dasi ne sam njen vrh. Vse v enem samem dnevu, na mah, brez vsakršnega načrta! Nekakšen triatlon jeklenih - pa vendar čista norost, brezumje zaletavega planinskega začetnika, ki je hotel vse planinske draži vsrkati kar na dušek.

POŠTAR NA GORSKEM VRHU

Nevsakdanja planinska odisejada se je pravzaprav začela pri Kostanjevi koči na Dobrči, ko

se je naša planinska družina, ki je skupaj krenila na pot, nepričakovano razdelila na dvoje: Matija, Janez, Ani in Tatjana so jo ubrali nekam proti vrhu Dobrče, od tam pa naprej v Begunje in na grad Kamen, moja malenkost pa proti Begunjščici. Odtaval sem v neznanu, s potovalko na hrbtu, ki mi je bolj dajala videz dolinskega turista kakor planinca. Pot je v glavnem še naprej vodila po gozdu, zdaj gor zdaj dol, zdaj sem zdaj tja, dokler se ni pred mano zarisalo mogočno hrbišče Begunjščice. Na prvi pogled gora ni vzbujala posebnega strahu: strmo travnato pobočje, posejano s prgišči skal. Kar neverjetno, da so te nedolžne strmine posrkale že več človeških življenj kakor severna stena Triglava, kot sem ondan prebral v nekem planinskem vodniku. Kajpak, v zimskem času na poleđenih travniških tiči ničkoliko pasti, na katere marsikak gornik sploh ni pozoren!

»Begunjščica, ta je kakor Porezen, tu se nimaš česa bati,« mi je ondan opisoval ta karavanski vršac planinski prijatelj **Milan Železnik**.

Vrh gore se je kopal v žarkem poletnem soncu. Po skalah okrog lepo zaobljenega betonskega stebrička je posedala gruča planincev in mahala nekam navzdol proti Roblekovemu domu, od koder so lezli v strmino novi in novi prišleki.

»Glejte, poštar!« je šegavo revsknil nekdo iz gruce okrog stebra, videč mojo malenkost z nenavadno torbo, ki je sopihala proti vrhu. Zdaj se je od razposajene družine odlepila ena, zdaj druga skupinica ali parček in se izgubila nekam navzdol proti Roblekovi koči ali na drugo stran prek melišč proti Zelenici. Po krajšem počitku sem tudi sam krenil za njimi. V grušč vsekana steza se je zaganjala iz ene vzpetine v drugo, ponekod tako povešena, da si moral pošteno paziti, da te ni odneslo po peščeni strmini.

»Šment, to pot bi čisto lahko ponekod zavarovali, saj lahko še koga odnese z nje!« se je spodaj v Planinskem domu na Zelenici jezil eden od ljubljanskih planincev.

KRALJESTVO GAMSOV

Hladen dih večera me je našel nekje pod ostentjem Stola in njegovih bližnjih vazalov. Kakor bi se znašel pod obodom orjaške kamnite žage! Nizko borovje, ki me je še malo poprej bičalo po obrazu in švrkalo po rokah, je že zdavnaj izgini- lo, kamorkoli je segel pogled, se je razprostirala ena sama okamenela čudes, sem in tja prepre- dena z gruščastimi peščenimi jeziki. Zeleno ob- robljene oznake na skalah so mi dale slutiti, da sem na avstrijski strani. Na nekaterih mestih je steza napravila pravcati ovinek okoli orjaških, kot hiša visokih skal, ki so se kdove kdaj in kdove kako prikotale v okamenelo dolino. Glej, lučaj nad mano, v melišču enega od

vršacev, se je zganilo! Gams! Le nekoliko proč še eden. Kot sivi prikazni sta se risala v prščeni rebri. Že najmanjša agresivna kretnja, pa bi se živali zdrznili in oddirjali v varno zavetje skalov- ja. Tja, kamor vsiljivec ne bi mogel za njima.

Vendar prikazen spodaj v mesečevi dolini ni kazala sovražnih namenov; imela je dovolj opraviti že sama s sabo, saj jo je dolga, naporna pot že pošteno zdelala. Še nekaj ur poprej po gorskih lepotah hlastajoč pogled je otopel, na noge se je obesil svinec in že najmanjša vz- petinica je postala strašen klanec. Neprenehoma sem bil na nogah že več kot deset ur, ob tempu, ki bi se ga tudi kak prekaljen gornik us- trašil. Teža naporov mi je pobrala prav vse za- doščjenje, ki ga začuti gornik ob prihodu na cilj.

Vrh Stola sem se dobesedno sesedel in kot v hudih morečih sanjah strmel nekam v dolino, nad katero se je že spuščal mrak.

Cene v planinskih kočah

Gospodarska komisija PZS je tik pred začetkom letošnje poletne planinske sezone pripravila predlog cen za nočitve v planinskih kočah ter za hrano in pijačo, po kateri planinci najpogosteje sprašujejo v planinskih postojankah v Sloveniji. Po tem predlogu naj bi bile višje cene v tistih planinskih postojankah, ki poslujejo z višjimi transportnimi in drugimi stroški, prav tako bi bile za prenočevanje lahko višje od predlaganih cen tam, kjer imajo v so- bah planinskih koč višji standard. Gospodarska komisija pri PZS tudi predlaga, da bi imeli obiskovalci planinskih koč, ki s seboj prinesejo lastno rjuho (platneno spalno vrečo), posebno na skupnih ležiščih 40-odstotni popust na ceno, zlorabo pa bi oskrbnik koče lahko kaznoval s plačilom trikratne cene ležišča.

Prenočevanje v sobi z eno do štirimi posteljami naj bi letos veljalo v planinskih postojankah z višjimi transportnimi stroški 16 in v drugih kočah 13 nemških mark (preračunano v tolarje, seveda), v večjih sobah 14 (oziroma 10) mark in na skupnih ležiščih 10 (8) mark. 10-odstotni popust na to ceno naj bi imeli tujci, ki so člani ene od članic UIAA, 25-odstotni popust državljani Slovenije, ki niso člani PZS, 50-odstotni popust na to ceno pa člani PZS.

Enolončnica brez mesa naj bi letošnje poletje stala v naših planinskih kočah 5 (3.50) mark, enolončnica z mesom 7 (5) mark, golaž ali segedin 9 (6) mark, čaj 1 (0,80) marko, liter mineralne vode 4 (3) in pol litra piva 4 (2) marke.

Kajpada so to predlagane in orientacijske cene, da bomo vsaj približno vedeli, koliko denarja naj v te namene vzamemo s seboj v hribe.